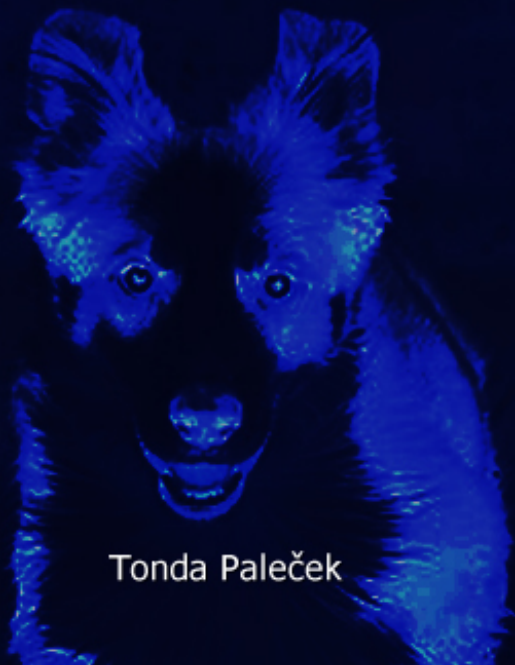

ŽIVOT JE PES

Tonda Paleček

ŽIVOT JE PES
aneb
od pupeční šňůry až po pubertu

Tonda Paleček

Text © 2015 Tonda Paleček

Grafická úprava a sazba © Lukáš Vik, 2015

1. vydání © Lukáš Vik, 2015

ISBN ePub formátu: 978-80-7536-039-7 (ePub)

ISBN mobi formátu: 978-80-7536-040-3 (mobi)

ISBN PDF formátu: 978-80-7536-041-0 (PDF)

Konverze do elektronických formátů:

webdesignér Lukáš Vik

<http://www.lukasvik.cz>

Kapitola první

Jak jsem přišel na svět

Bylo to v roce 1931. Ještě za kapitalismu.

Za tatička Masaryčka. To, že existuji, jsem pochopil ve chvíli, kdy jsem ucítil prudký náraz do prodloužených zad. Až mnohem později jsem se dozvěděl, jaké to bylo pro mne veliké štěstí, že jsem zůstal naživu, protože moje matka, když sbírala v lese roští, zakopla a padla na obrovský kořen borovice. Myslel jsem, že to bude moje smrt. Ale nebyla. Máma měla dobrý kořínek, vypěstovaný mým dědou. Když ji babička, co by holku, posílala pro dědu do hospody, to byly pro moji mámu ty nejhorší chvíle. Třebaže měl děda moji mámu z těch pěti holek a pěti kluků nejraději, přesto se někdy nevyvarovala pár facek, protože přišla ve chvíli, kdy byl děda v nejlepším a měl pár štamprlat žitný v sobě. Nebyla nejmladší, to ne, ale s dědou to uměla. On totiž pokládal za velikou nezdvořilost, rušit ho nad rozehranou partičkou. Je třeba podotknout, že děda byl fešák. Štíhlý, s knírkem pod nosem, s frajersky posazenou čepicí. To jsem vám neřekl, že sloužil u dráhy? Tak vidíte! Můj děda

měl tím pádem definitivu. On byl ajznboňák, teda, pracoval na dráze, a tak měl vystaráno. Jeho jedinou slabou stránkou byly karty. Zahrát si očko, nebo ferbla, to bylo pro něho velké dobrodružství. Že přicházel domů s poloviční výplatou, to ho vůbec nevzrušovalo. Musí se ale uznat, že se takové prohry vyrovnávaly po sporadických výhrách, které byly mnohdy tučné. Potom bylo u babičky veselo. Děda přicházel domů nacamraný, jak zákon káže, a byla s ním veliká sranda. A abyste věděli, přes všechny ty avantýry, které si dovoloval na úkor rodinného rozpočtu, tak si postavili s babičkou baráček.

Vzal si hypoteční úvěr, protože měl tu definitivu, a to byla jistota. Hypotéku splácel ještě jeho syn František, který ten baráček, když děda a babička umřeli, zdědil. Takový zrzavý, hodný strejda. Vedle strejdy Lojzíka, jsem měl Františka moc rád. Ale o strejdech a tetičkách to budou jiné kapitoly. Teď se musím věnovat sám sobě. Je to přece povídání o mém životě. Někdy srandovním, někdy ubrečeném, někdy plném strachu. Ale byl to za těch mnoho let krásný život a ještě ho žiju, abyste si nemysleli, že jsem po smrti. To bych přece nemohl tohle sepsat.

V tuhle chvíli ale předbívám událostem. Ta rána, tam v borovém lese, nějak uspíšila můj příchod na svět. Tohle se událo v tom nejhorším měsíci v roce,

v lednu. Prašivej a chladnej měsíc. To se muselo do lesa na klestí, aby bylo čím topit. Matka byla se svou mladší sestrou Tonkou doma a tak kdo jiný by měl na to dříví dojít nežli moje máma, třebaže s outěžkem, tedy, se mnou. Tonka byla líná jako prase, jak říkávala babička, a tak pro klestí vždycky musela chodit do lesa máma. Jak jsem řekl, i když chodila s outěžkem – tedy, pardon, se mnou.

Po té strašlivé ráně do břicha se matka sotva dobelhala vysokým sněhem domů. Klestí nechala ležet u toho pařezu a já cítil její hřejivou paži, plnou strachu o mne, jak si přidržovala břicho, kde tušila moji hlavu. Jenomže, já jsem měl v těch místech místo hlavy prdelku a tak jsem to slíznul na ni. To ovšem máma nemohla vědět. Tenkrát žádný ultrazvuk nebyl. V té době, kdy jsem žil v pupíku mámy, se takové slovo jako ultrazvuk a jiná technika nevyskytovaly. To nanejvýš přišla porodní bába a obtěžkanou rodičku prošahala jako slepici.

Máma se dobelhala domů celá bledá, na stehnech samá krev. Její matka, teda, moje zlatá babička, spráskala ruce.

„Proboha holka, co si to dělala“?

Máma zahekala, lehajíc si do postele.

„Čuměla jsem po suchejch větvích na lámání a zakopla jsem o větev. Přitom jsem sebou žuchla o pařez.“

Máma se zakuckala a svinula se bolestí do klubíčka. „Mami, doběhni honem pro bábu, myslím, že to na mně přišlo“.

„Holka – no jo, dyď je pod tebou voda. Šmarjá Josef, Tonko“! Zařvala babička do dvora.

Za kadibudkou, na zahradě v záhonech, sestra mámy Tonka právě shrabovala sníh ke stromům, aby měly na jaře dost vláhy. Napřímila se a líně se protáhla. Děkala všechno pomalu, protože nevěděla, o co jde. Ani ve snu ji nenapadlo, že s její sestrou je zle. Takové hulákání zažívala se strany táty a mámy za den nespočítaně. To kvůli její líné povaze. Že hrabala sníh, to byl zázrak.

„Heregot, Tonka, ty kurvo jedna, copak mě neslyšíš? Růžena bude rodit, honem utíkej pro Suchánkovou. Já zatím připravím horkou vodu. Tak už běž himlhrgot, nebo tě něčím přetáhnu!“

Tonka vyvalila oči. Jé, Růžena bude mít haranta. Vidíte, už tenkrát byla prostořeká. Ještě že neřekla pancharta, potvora jedna. Vyjela ze dvorka, jako když do ní střelí. Asi si uvědomila, že tady

přestává každá sranda. Aby ne. Tady šlo sakra přece o mne, abych se dostal ve zdraví na svět.

Řeknu vám, už bylo načase. Jak jsem dostal tu pumelici, tak příroda zasáhla a mně bylo najednou v té placentě dusno a nemohl jsem dýchat. Něco mě začalo tlačit z mámina břicha ven.

Najednou se nějak vyjasnilo. Nic jsem samozřejmě neviděl. Moje panenky, abych tak řekl, byly ještě mrtvé, ale to světlo jsem vnímal. Byla to ale pěkná čína. Máma hekala, babička nevěděla, jestli ji má držet za ruce nebo za nohy, zkrátka, boží dopuštění. Nikdo mimo babičky nebyl doma, na plotně se vařila voda a ve vzduchu bylo cítit něco tajemného. Nevím, co to bylo, ale co vím určitě, když příběhla Suchánková, vesnická porodní bába, měl jsem hlavu venku. Zbytek těla mi uvíznul tam, v mámině klíně.

Ale abychom se nerozptylovali. Bába Suchánková byla ženská jako rytmistr. Vysoká, celá hranatá, ale duši měla zaoblenou do krásy. Ruce jako lopaty. Když mě však tahala odtamtud ven, byly to ruce chirurga. Jemná a ohleduplná, jak ke mně, tak k mámě, která trpěla. Pořád na mámu mluvila, zatím co babička brečela, jako kdybychom s mámou umírali. A to ona sama porodila deset dětí. Vyznej se v ženských!

Konečně mě vyrvaly z toho lůna a první, čeho si Suchánková všimla, byla modřina na mé prdelce od toho nárazu o pařez, tam, v lese.

„Proboha, Růženo, jak jsi přišla k tý modřině na tý prdeli“?

Logika, co tu pumelici jsem přece dostal já. A aby to nebylo všechno, hned nato jsem dostal pořádný výprask. Prý proto, že jsem zůstal při příchodu na svět podezřele zticha. Bába Suchánková mě čapla za nohy, hlavou dolů, a začala do mě třískat jako hluchý do vrat. To byl můj první výprask. Za svůj život jsem těch výprasků potom užil až dost. Máma, když už jsem bral rozum, vždycky říkala, škoda rány, která padne vedle. A tenhle svůj názor vštěpovala taky za pár let i mým učitelům, aby ho na mně uplatňovali.

Hned při první ráně od porodní báby jsem spustil. Řval jsem, jako kdyby mě vraždili a oni mě zatím oživovali. To jsem samozřejmě nemohl vědět. Bába Suchánková na moje první zařvání nereagovala a jak jsem se zajíkal tak si myslela, že se mi nechce do života a tak mě tloukla dál.

Když ji přestalo bavit mě třískat, a já měl prdelku celou červenou, že ani ta pomyslná modřina nebolelat, společně mě s babičkou obě umyly, zabalily do pleny, a podali mámě.

„No tak se podívej, Růženko na toho svýho kluka plešatýho. A jaký ono to má veliký uši. To bude určitě uličník.“

Ženský nešťastný. Oni nevědí, že chlapi s velkýma ušima jsou mudrci a strašně hodní. Už tenkrát jsem si fandil.

Máma si mě vzala k sobě do postele a já se jí zahryznul do bradavky, jako štěně k fence. A sál jsem to její mateřské mléko, až se mi za ušima dělaly boule. Uprostřed téhle božské chvíle jsem se najednou propadnul do tmy. Zkrátka a dobře jsem usnul, ale bradavku jsem z papuly nepustil. Snad ze strachu, abych o ni nepřišel. To byla samozřejmě volovina, ale mám takový dojem, že mi tohle zůstalo až do konce mého života. Teda ta láska k těm bradavkám.

A tak šly den za dnem, týden za týdnem a já najednou uviděl celou tu krásu světa. Nejdříve mámu s tou její kulatou tváří a úsměvem rozkvetlé pomněnky.

Potom jsem uviděl jeho. Toho tvůrce, toho sochaře mé osobnosti. Čučel na mě a dýchal mi tím svým chlapským dechem do obličeje a pořád na mě něco šišlal. Páni to je co? Pán tvorstva, rádoby živitel rodiny, a šišlá jako blbec.

„Ti můj tluťu, ti moje prdelto“.

Tak tohle nebudu poslouchat. Rozeřval jsem se a on se tak leknul, že mě honem podal zpátky mámě. „On mě nemá rád. To dítě mě k sobě nechce“.

Kdo to nezažil, nepochopí. Chtěl se se mnou pomazlit, a já ho odkopnul svým řvaním. Já ho měl rád, to jo, ale nesnášel jsem šišlání. Co kdyby mě to zůstalo. Máma na mne taky mluvila mazlivě, ale to byla jiná, to byla slova plná něhy a lásky.

A tak se střídaly veselé dny se dny neveselými, kdy mě museli utírat ten pohmožděný zadeček, protože já byl panečku producentem pěkných nadělení.

V té době byl můj táta nezaměstnaný. Byla krize a nemohl sehnat práci. Navíc byl socialista a ještě s několika svými kamarády zapříčinili největší katastrofu v téhle zemi. Nechali se zbaňkovat někým shora a představte si, založili v roce 1921, to ještě neznal moji mámu, Komunistickou stranu Československa. On se narodil v Praze a tam začal taky s politikou.

Zkrátka, socialista bez místa. Jenom samá schůze a shromáždění stejně takových, jako byl on.

S dědou byli na kordy. Aby ne, děda byl v definitivě, pracoval na dráze a táta se poflakoval doma. Dědovi to v práci vyčítali, že má doma

socana a buřiče. To dědovi vadilo. Tak se pořád hádali.

Táta dělal rodině vůbec samé nepříjemnosti. Jako s tím farářem. Táta se nějak motal kolem žebračenek a rozdávání chleba stejně takovým, jako byl on sám. Rozdávali ženským, které měly doma děti chleba, a táta najednou kouká, že podává chleba farářovic kuchaře. Zvedla se v něm žluč. On těm černoprdelníkům, jak jim říkal, nemohl přijít na jméno. Takovému černoprdelníku nic nechybělo. Pobožné babky mu nosily jídlo a na desátkách si taky přišel na pěkný peníz. Tátu dožralo, že některé rodiny hladoví a takový břichoun černo-prdelnická se nestydí poslat svou kuchařku, aby mu přinesla chleba, který byl určený pro ty nejchudší z chudých.

Táta spustil takový virvál, že babka s brekem utekla zpátky na faru a tam ještě všechno zveličila.

Farář si potom tátu podal na kázání a byla z toho pořádná ostuda. Děda zuřil a běhal po baráku jako lev v kleci. Chlapi na dráze si z něho dělali legraci, že má doma komunistickou buňku, což byla samozřejmě volovina, protože táta byl jako já – nebo to bylo obráceně? Ale na tom teď nezáleží. Byl to prostě naivní chlap, který si představoval, že bohatej sedlák bude rozdávat plnými rukama to, co na poli vydřel. Tenkrát se toho o fabrikách

moc nevědělo. Padaly totiž jedna za druhou a nezaměstnaní se vršili, až z toho byl sociální průvan.

Táta se narodil v Praze u Botiče v Michli. Občas hrál v Osvobozeném divadle vedle Franty Černého a Jindřicha Plachty. Mám fotku, kde s nima hraje na prknech, které znamenají svět. Taky mu vycházely básničky a drobné články v novinách. Takový literární samouk. Ovšem, mému tátovi se ten intelektuální svět nějak vyhnul. Nakonec zůstal tím, čím se vyučil - pokrývačem. Když jsem se s ním po létech setkal, už jsem měl sám tři děti. Trvalo to plných čtyřicet pět let, než jsem se s ním stkal od té doby, kdy od nás odešel. To ale zase předbívám událostem.

Máma ho vlastně poznala, když hráli s nějakým pražským souborem divadlo v přírodě pod Lobkovickým zámkem. V téhle scéně jsem ho viděl ještě jednou, ale to už mi byly asi tak tři roky.

Tahle idylka ale netrvala dlouho. Jednou večer, to když jsem seděl s dědou u kamen, do kterých děda přikládal klestí, se na zápraží strhnul nějaký kravál. Vešel táta s mámou. Táta celý od krve a máma brečela. Pravou tvář měla pěkně oteklou.

Zkrátka, blížila se tragedie, ve které jsem se měl stát jedinou obětí já. Docela malý kluk, který

si myslel, že bude mít tátu, který s ním probere všechny mužské záležitosti, až na to přijde ten správný čas.

Táta si mámu musel vzít ještě před válkou, protože si ho pamatuji, jak jednou přišel v dragounském. Červené rajtky, modrý vojenský kabátec plný všelijakých epolet, nebo co to bylo, zkrátka, práh našeho domu překročil koňák ve vši parádě.

Ale tahle večerní chvíle, ta veselá nebyla. Táta, si dědou něco řekli, a táta byl najednou fuč. Je zajímavé, že si v té době vůbec nepamatuji nějaké sblížení s tátou. Všechno z té doby vnímám jako nevydařený sen, kdy se ráno probudíte, víte, že se vám něco zdálo, ale nepamatujete si co. Tak to bylo v té době i s oběma mými rodiči.

Tenkrát jsem nic nechápal. Jak by taky. Bylo mi necelých šestatřicet měsíců.

Potom znova kravál. To k nám přiběhla nějaká velká ženská a řvala u nás na mámu a snad ji chtěla i uškrtit, ale děda je od sebe odtrhnul a tu ženskou vyhnal. Až mnohem později jsem se dozvěděl, o co tady šlo.

Táta s mámou byli na tancovačce a tam se na mámu nalepil místní řezník. Takový hubený chlapisko. K tátovi, kterej byl pražský frajer, se

nemohl rovnat. Rozdíl byl jenom v tom, že táta byl bez krejcaru, děda nás musel živit, kdežto ten řezník měl peněz nadbytek.

Nevím, jak ukecal mámu, když měla tátu. Kterej chlap by si to taky nechal líbit, aby mu nějaký vesnický buran lezl za manželkou. Proto asi došlo k nejhoršímu a táta se s tím buranem nakonec popral. Druhý den jsem už tátu neviděl. Celých čtyřicet pět let. Jenom jednou, pomalu jsem si ho ani nepamatoval, přijeli s jeho bratrem na kolech z Prahy a ani nešli dovnitř. Před vrátky mi táta podal čokoládu něco mi říkal, už si ale nepamatuji, co to bylo, a zase oba odejeli pryč.

Tak jsem žil s mámou u dědy a babičky v baráčku, který si postavili a u kterého byla poměrně velká zahrada. V baráčku jsme měli s mámou malou sedničku na spaní a mě bylo u babičky dobře.

Musím se přiznat, že si z té doby vůbec nepamatuji ani na mámu. Nějak mi vymizela z paměti. Na babičku a dědu, to jo, na ty si vzpomínám. Na matku ne. Byla vůbec v té době doma? Nevím.

Děda mě zasvěcoval do všelijakých tajemství, ale nejvíc se mi líbilo, když na podzim šoufkem vybíral kadibudku a rozléval to po záhonech, aby byla

napřezrok úroda. To byla taková vůně, že si babička zacpávala nos. Třebaže byl děda v definitivě, museli být taky samoživiteli. Děda choval prase a králíky. Babička se starala o slepice a pár kachen, které běhaly po dvorku a z toho důvodu to tam byl samý slepičinec a kachninec. Nejhorší to bylo v létě. To jsem chodil bos, a co chvíli jsem uklouznul. Ale byla to nádherná léta. Třeba, když jsem seděl s dědou v zimě u sporáku na malém štokrleti a venku řádila fujavice a já poslouchal dědovo vyprávění o první světové válce. Děda kouřil fajfku, k tomu jeho kouři se přidávala vůně ohně z kamen a já poslouchal se zatajeným dechem.

Vzpomínám si, jak jsem jednou zpovídal dědu, jestli budu mít taky takovou fajfku. Děda se usmíval.

„Však počkej, až mi tahle bude malá, tak ti ji dám“.

To neměl říkat, protože potom jsem se každý den ptal, jestli už mu je ta fajfka malá. Byl jsem netrpělivý a přál jsem si, aby se mi u pusy taky kývala taková fajfka s dlouhým troubelem.

Nakonec to děda vzdal. Jednou jsme přišli s dědou z lesa, kde jsme sbírali klestí a vozejkem ho přivezli domů. Děda klestí a sem tam silnější větev uložil do kůlny. Z hromady potom vybral nějaký

divně zakřivený klacek a šli jsme do světnice. Tam to vonělo! Babička se točila u sporáku a brumlala na nás, že se jí pleteme pod nohama. Děda zasedl naproti ohništi na stoličku, já přisedl na svém štokrlátku k němu a nestačil se divit. Děda říznul sem, říznul tam, oškrábal z klacíku kůru a natáhl ruku s tím výtvozem ke mně.

„Na, Toníku, tady máš fajfku, úplně novou.“

Nestačil jsem žasnout. Dneska by jeden řekl samorost. Děda tomu říkal fajfka. A taky že to fajfka byla. Akorát tak mně na míru. Krásná, bílá, vyřezávaná. Byl jsem v sedmém nebi, pokukoval po očku na dědu a dělal všechno po něm. Chtěl jsem být jako on. Jenom do popelníku jsem se neodvážil plivnout. To jsem si vyzkoušel až venku. Ale nic to se mnou nedělalo. Žádné upevňování sebevědomí. Tak jsem toho nakonec nechal.

Děda si přinesl z války jeden neduh, měl záduchu. Když ho to chudáka popadlo, tak se dusil, kašlal a byl na něho smutný pohled. Však taky na to nakonec umřel.

Jednou, to už jsme bydleli s mámou v nedalekém městě, kde jsme měli jednu světnici, mě máma vypravila za babičkou a dědou pro nějaké peníze a jídlo. To už se blížila válka a my měli hlad. Psal se rok 37 a byla krutá zima. Za vlak jsem neplatil.

V tom motoráku, který pendloval na té trati, která mě vozila za babičkou a zase zpátky k mámě, byl konduktérem můj strejda Lojzík. Ten se potatil a sloužil u dráhy jako děda. Tenhle strejda Lojzík, byl ze všech strejdů spolu se strejdou Frantíkem nejhodnější. Vždycky mě pohladil po hlavě a něco brumlal o sirotkovi a něco ošklivého říkal na adresu mé matky. Ale tomu jsem nerozuměl.

Když jsem vešel k babičce a dědovi po tříkilometrové chůzi vysokým sněhem a v pořádném mrazu, děda s babičkou spráskli ruce.

„Chlapče, proboha, ta Růžena nemá rozum. Jak tě to poslala do té zimy“?

Jak? Pomyslel jsem si. Poslala mě v tom, na co měla. Tenkrát jsem byl malý klik a neuvědomoval jsem si, o co tu běží. Že mi bylo zima, to tedy jo, ale abych přemýšlel o tom proč, to teda ne. Těšil jsem se na babičku a dědu. Dal jsem jim složený papírek, který máma poslala babičce, a sednul jsem si ke kamnům, ve kterých praskal oheň. Děda mě pohladil po hlavě, něco povídal babičce a vyšel ven. Za chvíli se vrátil. To už jsem měl v sobě horkou polívku a krajíc chleba a bylo mi teplo a cítil jsem se dobře.

„Zuj si ty škrpále,“ přikázal, a já si zul ženské lodičky. Na nohách jsem měl navlečené máminy hedvábné punčochy.

„Sakra, já tu holku přerazím, jenom jak se mi dostane do rukou,“ bručel děda a babičce asi něco spadlo do oka, protože ji z něho ukáplо několik slz.

Děda vzal do rukou prkénko, které si přinesl z venku a řekl: „Postav se tady nohou na to prkénko.“ Tak jsem tam tu nohu v té dámské punčoše položil, děda vzal tužku a tu malou dětskou nožku tou tužkou obkroužil kolem dokola. To samé udělal s tou druhou mojí nohou. Potom vzal do ruky pilku, a začal obě chodidla, která na tom prkénku nakreslil, vyřezávat.

Potom vzal rašpli, a dřevěná chodila, dokola opracoval.

„Hele, Marie,“ obrátil se na babičku. Přines mi ty starý bagančata po Karlovi, jsou na chodbě pod tou almarou“.

Karel, to byl můj další strejda, ale ten se nepovedl. Však se o něm dozvíte v dalších kapitolách.

Babička přinesla bagančata, která byla tak veliá, že se mi vešly obě nohy do jedný. Děda vzal knejp, takový ševcovský nůž, který musí mít každý pořádný děda vždycky po ruce, a odřezal

z prodřených podrážek a od krokodýla na pravé botě svršky.

Vzal ta dřevěná chodidla, krabičku textí a ty svršky k těm dřevěným chodidlům přibil.

„Na, obuj si to, ať vidím, jak ti sluší. Marie,“ obrátil se na babičku, „dej mu ty moje vlněné ponožky. Ustříhni u nich ty děravý špičky a zašij mu to. Budou mu potom akorát“.

Co vám mám povídat. Už jste měli na nohou dnešní moderní lyžáky? Tak to bylo něco na ten způsob. Neohebná podrážka, ale byly lehký. Chodit normálně to nešlo. Musel jsem zvedat nohy kolmo nahoru a zase tak kolmo je pokládat. Když jsem šel, tak to vypadalo, jako když kráčí mrzák.

Mělo to ještě jednu nevýhodu. Na ty nenalakovaný dřevěný podrážky se při chůzi lepil sníh, a jak jsem šel, tak jsem pomalu stoupal vzhůru, až to došlo do takovýho bodu, kdy jsem si musel sednout a ten sníh s podrážek seškrábat, abych sebou nepraštil o zem. Proto jsem sebou nosil pořád v kapse kus tvrdýho klacku, kterým jsem ten sníh seškraboval. Jinak bych si asi zlámal nohy. Ale přesto to bylo fajn. Hlavní přednost byla v tom, že v těch dědových tlustých ponožkách a dřevácích bylo teplo. Záhy jsem přišel na to, že když si povolím tkaničky, tak se mi i lepší chodilo.

Vidíte, pořád předbíhám událostem. Tahle příhoda s těma dřevákama se odehrála až na samém předvečeru války. Některé příhody se ale musejí říci dřív, než na ně přijde řada, protože zapadají do vyprávění. Proto se ještě musím ve vyprávění vrátit zpátky do vesnice, do baráčku kde jsme bydleli s babičkou a dědou.

Jako děti jsme si vždycky hráli před našimi vraty v prachu ulice, kde jsme buď čmáraly klacíkama do toho prachu nesmysly, nebo jsme si hráli na pikanou.

S námi si tam hrála taky moje o hodně starší sestřenice. To byla holka strejdy Josefa, který když se podruhé oženil, tak ji předal babičce do úschovy jako zavazadlo. Byla od nás asi tak o pět let starší. A nejradši si hrála na nemocnou a my kluci dělali doktory. Vyšetřovali jsme ji se vším všudy a jí to asi dělalo dobře, protože přivírala slastně oči a nějak se jí zrychloval dech. To byly chvíle, kdy jsem poznával, čím se liší kluk od holky.

Ve vesnici byla taky skála a v ní lom. Stál tam veliký drtič kamene a malá třídirna. Už se tam nepracovalo, ale pro nás to byly Himaláje. Slézali jsme skalní stěnu jako zkušený horolezci a taky jsme si parkrát pořádně natloukli. Veliký kus té skály byl pod silnou vrstvou hlíny a na ni rostla tráva a byly

tam roztroušené zakrslé stromky a křoviny. Tam byl náš klukovský ráj.

Taky musím na dědu prozradit, že mě občas posílal do místního koloniálu s malou lahvičkou prožitnou. Nikdy jsem ji neochutnal. To bych dědovi nemohl udělat, abych ho okrádal o doušek moku, který měl tak rád.

Tak ubíhal čas, a já si žil.

Kapitola druhá

Tulák

Naproti našeho domku stála vilka mladých manželů Novákových. Měli malého kluka, se kterým jsem si občas hrál. Jmenoval se Mireček. Někdy jsme si hráli u Burdů, protože měli velikánskou zahradu a ve vilce tajepný forhaus. To byl takový vysoký a široký průchod celým domem a uprostřed toho forhausu stál dlouhatánský žebřík, jehož konec se ztrácel ve tmě veliké díry, která na nás zírала od stropu. Tam jsme nesměli, jen na zahradu. V té velikánské zahradě bylo plno všelijakých vysokých stromů, zákoutí a taky skrýší. Mirečkovu tatínkovi říkal můj děda, Václave. On se ale jmenoval pan Burda.

Jindy jsme si hráli u nás na dvorku, nebo jsme lezli na naši půdu a navzájem se strašili. Nebo jsme na té půdě honili v seně kočku a kořata. Když se sešlo víc kluků a holek, tak babička vždycky říkala, že to je boží dopuštění. Ale nikdy nás nevyhnala a měla pro naše hry pochopení. Ta naše půda nám přinášela chvíle, ve kterých jsme si hráli na lovce. To jsme se ozdobili všelijakou trávou, kterou jsme

si zastrkali za límce a pod čepice, vzali jsme si luky, zhotovené z lískového proutí, tětivu jsme udělali z režné nitě a za šípy nám sloužily špejle, které jsme ukradli dědovi z almary, kde je měl schované na špejlování jitrnic. Babičce jsem zase ukradnul krabičku špendlíků a chudák babička si vždycky potom naříkala na tu svoji sklerózu, protože si prý nemůže vzpomenout, kam ty špendlíky uklidila.

Já jsem samozřejmě mlčel, i když jsem se trochu styděl, že babičce ubližuju a trápilo mě svědomí, jak jen může pětiletého kluka svědomí trápit. Potom jsem to babičce vynahrazoval tím, že jsem jí všelijak pomáhal, například tím, že jsem přikládal do kamen, šel s bandaskou ke studni pro vodu a tak všelijak. Všelico, co mohl pětiletý kluk zvládnout.

Ale abych zase neodbíhal. Ty špejle jsme vzadu opatřili brkama, které jsme sebrali na dvorku po slepicích, které je ztratily vinnou toho, že je kohout Ferda pořád obtěžkával a přitom z nich lítalo peří na všechny strany. Na druhý konec těch špejlí jsme přivázali nití ty špendlíky a lovecká zbraň byla hotová.

Pak jsme seděli celé minuty v pološeru, na půdě, až se budou po prknech proménádat myši. Bylo jich tam nespočetné množství, jenomže, naše lovecké zkušenosti byly pod psa. Šípy sice lítaly

směrem k myším, avšak jako naschvál se zabodávaly jenom do prkenné podlahy místo do myší, nebo mizely někde v seně. Nakonec jsme museli lovu na myši nechat, protože ty potvory mezi sebou rozkecaly, že je lovecký den a po hodině se po půdě nepromenádovala ani jedna myš.

Tak jsme slezli po žebříku dolů a začali jsme lovit slepice. Káďa Povejšů se sice snažil připlatit ke slepicím na dostřel, ale dopadl dost špatně. Když slepice s kďákáním uletěly o kus dál a Káďa se postavil, dal se do breku. Bodejď by ne! Celý pupek měl jeden slepičák. V zápalu lovecké vášně si nevšiml, že vytírá všechny slepičáky, které mu ležely v cestě za dravou zvěří, jak se slepice jevily v naší klukovské fantazii.

Děda se na to díval z okna a mohl se strhat smíchy. To nás urazilo a šli jsme závodit, kdo vyleze dřív nahoru, na půdu po žebříku. Byl to žebřík stavěný jako takové schůdky, ale byl dost kolmo postavený k půdním dvířkům. Lezec se musel dost držet a tisknout se ke šprušlím jak to nejvíc šlo. První vstoupil na šprušle Ládíček.

„Počkejte, kluci,“ zastavil jsem Ládíčka na první šprušli, „budeme počítat, abysme věděli kdo je nahoře první“.